

ת"פ 15543/03/17 - מדינת ישראל נגד פלוני

בית משפט השלום בירושלים
ת"פ 15543-03-17 מדינת ישראל נ' פלוני

בפני כבוד השופט ארנון איתן
בעניין: מדינת ישראל

המאשימה

נגד

פלוני

הנאשם

גזר דין

מבוא:

1. הנאשם הודה בכתב אישום מתוקן ובמסגרת הסדר טעון בעבירה של תקיפה הגורמת חבלה של ממש לפי סעיף 382(ג) לחוק העונשין, תשל"ז - 1977 (להלן: "**חוק העונשין**"). סוכם בין הצדדים כי הטעון לעונש יהיה חופשי.

2. עפ"י המתואר בכתב האישום ביום 12.5.16 בשעה 15:00 או בסמוך לכך, בנוכחות בנותיהן הקטינות ואחייניתה של המתלוננת, ועל רקע חשדותיו שהמתלוננת מנהלת רומן עם אחר באמצעות רשת פייסבוק, תקף הנאשם את המתלוננת בכך שמשך בשערותיה, הטיח את ראשה בארון, ותקף אותה באמצעות אגרוף בפניה. כתוצאה ממעשיו נגרמה למתלוננת חבלה בפניה, שטפי דם מתחת לארובת העין ואדמומיות בלחיים.

המלצת הממונה על עבודות השירות

3. ביום 14.9.20 הודיע הממונה על עבודות השירות כי מצא את הנאשם מתאים לביצוע עבודות שירות במסגרת "המשקם".

תסקיר שירות המבחן

4. ביום 29.12.19 הוגש תסקיר שירות המבחן. אביא מתוכנו בתמצית.

5. הנאשם תואר בתסקיר כבן 35, נשוי בשנית (בדין ביום 23.7.20 ציין הסנגור כי נישואין אלו בוטלו), אב ל-2 בנות מנישואיו למתלוננת. הבנות מצויות במשמורתו המלאה של הנאשם, והוא מסתייע

באמו בטיפול בהן, כאשר למתלוננת הסדר ביקור עמן ליום אחד בשבוע בלבד. הנאשם עובד בניקיון באוניברסיטה העברית ומוכר כסובל מ-40% נכות בביטוח הלאומי. הנאשם מסר שהכנסתו נפגעה כתוצאה מנגיף הקורונה.

6. הנאשם תיאר את משפחת המוצא שלו כמשפחה חמה וקרובה ושלל אירועי אלימות במשפחתו. את המתלוננת נשא לאישה בהיותו בן 25 והתגרש ממנה לאחר משבר האמון שהוביל לדבריו, לאירוע האלימות המתואר בכתב האישום. עוד טען כי המתלוננת נהגה באלימות כלפי בנותיהן. הנאשם מסר שגילה בטלפון הנייד של המתלוננת תכתובת עם קרוב משפחה שלו המלמדת על מערכת יחסים עמו. לטענתו, ניסה לדבר עמה על כך מספר פעמים אך גילה שהקשר בין השניים נמשך.

7. את האירוע נשוא ההליך תיאר הנאשם כאירוע בו הגן על עצמו מפני המתלוננת. לטענתו, ניסה לדבר עם המתלוננת אודות הקשר בינה לבין קרוב משפחתו אך היא החלה תוקפת אותו ואף איימה עליו בסכין. משכך, סטר לה וכתוצאה מכך הפילה, אז עזב את המקום. הנאשם שלל שהמתלוננת נפגעה מהתקיפה. עוד טען כי לאחר מכן הותקף ע"י בני משפחת המתלוננת.

8. שירות המבחן התרשם שהנאשם פעל כפי שפעל עקב פגיעתו והתסכול שחש מהבגידה שחוזה, אך קיים פער באופן בו הוא מתאר את האירוע, לבין המתואר בכתב האישום, והנאשם אינו נוטל אחריות על התנהגותו האלימה.

9. שירות המבחן ציין שעשה מאמצים רבים ליצירת קשר עם המתלוננת, אך היא לא הגיעה למפגש שנקבע עמה, ואף שתואם עמה מפגש נוסף, היא לא התייצבה בשירות המבחן. שירות המבחן ביקש מספר אורכות בניסיון לקיים מפגש את המתלוננת אך ניסיונות אלו לא צלחו. עוד נמסר כי הנאשם הביע רצון לקחת חלק בהליך טיפולי במסגרת שירות המבחן.

10. בהתחשב בכל השיקולים שצוינו המליץ שירות המבחן על הטלת צו שירות לתועלת הציבור בהיקף 300 שעות, צו מבחן למשך שנה, במסגרתו ישולב הנאשם בקבוצה טיפולית ומאסר מותנה. שירות המבחן סבר כי יש בעונש המומלץ כדי להוות גורם מציב גבול מחד, ומאידך יאפשר העונש לנאשם את המשך יציבותו התעסוקתית של הנאשם ויעודדו בהליך השיקומי.

תמצית טיעוני הצדדים

11. בטיעוניה לעונש ציינה המאשימה את חומרת העבירה נוכח העובדה כי במקום נכחו שתי בנותיהן הקטינות של בני הזוג וצעירה נוספת. המאשימה ציינה את הפגיעה החמורה במתלוננת, והוסיפה כי במעשיו אלו פגע הנאשם בערכים המוגנים של שלמות גופה של המתלוננת וערכים של שמירה על שלטון החוק.

12. המאשימה ציינה שעיון בפסיקה מלמד כי מתחם הענישה ההולם בגין מעשה העבירה עומד בטווח שבין מאסר קצר ועד ל-18 חודשי מאסר בפועל. המאשימה הפנתה לפסה"ד עפ"ג 27787-04-12 **מדינת ישראל נ' שוקרון** (31.10.12) ולרע"פ 3077/16 **פלוני נ' מדינת ישראל** (2.5.16), בו אושר גזר דין בו הוטל נאשם-6 חודשי מאסר בפועל לצד מאסר מותנה וענישה נלווית.

13. עוד צוין, כי מהתסקיר ניתן ללמוד שהנאשם לא נטל אחריות על מעשיו ותופס עצמו כנפגע מהאירוע, והוא אף הכחיש חלק ניכר מהעובדות שתוארו בכתב האישום, בהן הודה.
14. בטיעוניו ציין הסנגור שאין לתייג את הנאשם כעברין על סמך האירוע המתואר בכתב האישום. על פיו המדובר באירוע בודד שאירע בעקבות גילוי בגידה כאשר הצדדים התגרשו בעקבותיו. הוסף, כי לנאשם אין עבר פלילי קודם והאירוע נשוא הליך זה, אירע לפני למעלה מ-4 שנים, כאשר לא התרחש מאז אירוע אלימות נוסף. צוין, כי מערכת היחסים בין הנאשם לבין המתלוננת אינה אובססיבית ולמתלוננת לא נגרם נזק משמעותי כתוצאה מהאירוע. בהתייחס למתחם העונש ההולם צוין, כי הוא נע לרוב בין מאסר מותנה וצו של"צ ועד למאסר של מספר חודשים שיכול וירוצה במסגרת עבודות שירות.
15. הסנגור הפנה לכך שהנאשם התחיל בדרך חדשה והוא משמש כמשמורן לשתי בנותיו. עוד ציין שהתסקירים בעניינו של הנאשם הינם חיוביים ביותר וכי יש להתחשב בעובדה כי הנאשם נטל אחריות מיוזמתו. לדברי הסנגור הנאשם החל בהליך טיפולי בשירות המבחן וברצונו להמשיך תהליך זה. נוכח זאת, ביקש לאמץ את המלצות תסקיר המבחן.
16. בסיום ציין הנאשם את נכותו, את תלותן של הבנות בו והיותו אפטרופוס יחיד עליהן בהתאם להחלטת בית הדין השרעי (לדבריו טרם ניתן פס"ד סופי).
17. ביום 5.11.20 התקיים דיון השלמת טיעון השלמת טיעון. ב"כ המאשימה ציינה כי על אף חוות הדעת שהוגשה מטעם הממונה על עבודות השירות, עמדתם עודנה להטלת מאסר למשך 8 חודשים על הנאשם, מע"ת ופיצוי למתלוננת. מנגד, עתרה ההגנה לקבל את המלצות התסקיר במלואן. ההגנה שבה וציינה כי הנאשם עובד באופן חלקי והוא מפרנס את בנותיו. בנוסף הפנתה לחלוף הזמן מעת ביצוע העבירה, וכן העובדה כי מאז אותה אירוע לא נפתחו תיקים נוספים כנגד הנאשם. ההגנה הגישה לעיון בית המשפט מספר פסקי דין בהן הוטלו עונשי של"צ או עונשי מאסר על דרך עבודות השירות על נאשמים במקרים דומים, וביקשה לאמץ את ההמלצה לעונש שיקומי לצד צו מבחן.

דין והכרעה:

18. בבואו לגזור את עונשו של נאשם על בית המשפט לקבוע את מתחם העונש הראוי לאורו של עקרון ההלימה, בו משוקלל הערך החברתי שנפגע, מידת הפגיעה, הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה ומדיניות הענישה הנוהגת (תיקון 113 לחוק העונשין, סעיף 40ב לחוק).
19. מעשי הנאשם פגעו בערך החברתי של זכותו האינהרנטית של כל אדם לשמירה על בטחונו האישי ועל גופו, ובפרט בזכותן של נשים לחוש מוגנות בביתן-מבצרן.
20. בית המשפט עמד רבות על חומרתן הרבה של עבירות אלימות במשפחה. בפסיקת בית המשפט העליון נקבע כי מעשים אלו נתפסים כבעלי חומרה מיוחדת במערכת האיסורים הפליליים, שכן הציפיה האנושית הטבעית היא שבתוך משפחה ישררו יחסי הרמוניה וכבוד. כאשר יחס זה מופר, הוא נוגד את חוש הצדק האנושי. עוד נקבע כי במערכת יחסים אלימה במשפחה, נעשה שימוש לרעה בכוחו של החזק למול החלש. חולשה זו מקבלת משנה תוקף משום שנגישותם של נפגעי העבירה לרשויות אכיפת החוק,

לרוב קטינים או בת זוג, היא עניין טעון, מורכב וקשה, ולרוב מלווה באימה רבה. עוד צוין כי לא אחת נעשה שימוש לרעה ברצון הנפגע לשמור על שלמות המשפחה וכן בתלותו הרבה של הנפגע בפוגע, מבחינה כלכלית ורגשית. בנסיבות האמורות קבע בית המשפט כי חלה חובה יתרה להגן על קורבנות האלימות, שהם על פי רוב חסרי ישע, ומכאן אף נדרשת החמרה בענישה בעבירות אלה. ראו: ע"פ 6758/07 פלוני נ' מדינת ישראל (11.10.07).

21. עוד נקבע בפסיקה כי נגע האלימות במשפחה פוגע בשלום הציבור ובערכים יסודיים של החברה בישראל, ועל בית-המשפט מוטלת החובה להוקיע מעשים אלו בדרך של ענישה משמעותית, אשר תעביר מסר שיפוטי חד וברור לעברייני האלימות במשפחה. ראו: ע"פ 7513/12 בלאל מרעי נ' מדינת ישראל (22.10.12)). בעניין זה נקבע כי "לא די ברטוריקה מרתיעה המוקיעה את עבירות האלימות במשפחה, ויש לגבות את האמירות החשובות שבפסקי הדין בענישה הולמת". ע"פ 792/10 מדינת ישראל נ' פלוני (14.02.11).

22. עוד קבע בית המשפט העליון כי העונש בגין עבירות אלימות יהיה על דרך הכלל כליאה מאחורי סורג ובריח, וככל שיעצם מעשה האלימות כן תארך תקופת המאסר. ראו: ע"פ 8314/03 רג'אח שיהד בן עווד נ' מדינת ישראל (7.6.05).

מתחם הענישה ההולם

23. באשר למתחם הענישה ההולם, הרי שבאופן טבעי מתחם הענישה בעבירות אלימות במשפחה מתפרש על פני טווח רחב ביותר, המשתנה בכל מקרה ומקרה בהתאם לנסיבות העבירה, חומרתה, תכיפותה ועוד.

24. להלן פסקי דין מאישומים הרלוונטיים לקביעת מתחם הענישה ההולם בגין האירוע נשוא הליך זה:

א. בפס"ד **בלאל מרעי** הנז', בו דובר באירוע תקיפה חמור ביותר, אם כי בודד, שלאחריו נגזרו על הנאשם בבית משפט השלום 5 חודשי מאסר בפועל, מע"ת וענישה נלווית. בית משפט השלום התחשב לקולא ברצון אשת הנאשם, המתלוננת, לביטול האישום נגדו ובשובם של בני הזוג לחיים משותפים. המדינה ערערה על קולת העונש ובית המשפט המחוזי קיבל את הערעור, והאריך את עונשו של הנאשם ל-10 חודשי מאסר בפועל. ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי נדחה בבית המשפט העליון.

ב. ברע"פ 1631/12 **יצחק פדידה נ' מדינת ישראל** (27.02.12) הורשע נאשם בכך שתקף את גרושתו, הכה אותה וניסה לחנוק אותה באמצעות חגורה. בבית משפט השלום הוטל על הנאשם עונש מאסר בפועל למשך 18 חודשים בצירוף ענישה נלווית. פסה"ד אושר בבית המשפט המחוזי ובבית המשפט העליון וטענת הנאשם אודות היות המקרה חד פעמי ובלתי מאפיין נדחתה לאור העובדה שלא נטל אחריות למעשיו ולא הביע הזדהות עם פגיעתה של המתלוננת.

ג. ברע"פ 11/15 **פלוני נ' מדינת ישראל** (20.01.15) אישר בית המשפט העליון את פסק דינו של בית משפט השלום בו הושטו על נאשם בשני אירועי אלימות כנגד אשתו 7

חודשי מאסר בפועל ומאסר מותנה. צוין שחלק מהשיקולים שנשקלו לחומרה הם חוסר נטילת אחריות מצד הנאשם והיעדר אופק טיפולי.

ד. ברע"פ 1826/11 סולומון אהרון נ' מדינת ישראל (08.03.11) אישר בית המשפט העליון את פסק דינו של בית משפט השלום בו נגזרו על נאשם 9 חודשי מאסר בפועל וענישה נלווית בגין דחיפת אשתו והפלתה, גרימת חבלה של ממש ואיום בסכין כי יפגע בה ובו. בית המשפט ציין לחומרה את העובדה שהנאשם כלל לא הבין את משמעות מעשיו.

ה. בעפ"ג 24970-08-12 עופר הרשקוביץ נ' מדינת ישראל (11.11.12) אושר פסק דינו של בית משפט השלום אשר השית על נאשם 8 חודשי מאסר בפועל בתוספת ענישה נלווית בגין כך שבאחד הימים דחף את אשתו בעודה מחזיקה בידיה את בתם בת השנתיים וחצי, גרר אותה לאמבטיה, משך בשערות ראשה, היכה אותה בראשה עם ידיו וירק עליה.

25. עם זאת, במקרים מתאימים נמצא שבמסגרת השיקולים הראויים ניתן להטיל על הנאשם עונש מאסר שיבוצע בעבודות שירות. ראו לדוגמה: ת"פ 2196-11-11 מדינת ישראל נ' הרצל ספיאשווילי (23.02.15) בו נגזרו על הנאשם 6 חודשי מאסר שירוצו בעבודות שירות, כאשר באותו המקרה אף נוספה עבירת תקיפה כלפי אחר, אך נוכח נסיבותיו של הנאשם הוחלט על מאסר באופן זה. כך גם בת"פ 39535-01-13 מדינת ישראל נ' פלוני (28.12.14).

מתחם הענישה ההולם בנסיבות המקרה:

26. בסעיף 40ט לחוק העונשין פורטו שיקולים שיש בהם להשפיע על קביעת מתחם העונש ההולם את אירוע העבירה הנדון. בין היתר צוינו שיקולים אלו: הנזק שהיה צפוי להיגרם מביצוע העבירה, הסיבות שהביאו את הנאשם לבצע את העבירה, יכולתו של הנאשם להבין את אשר הוא עושה, את הפסול שבמעשהו או את משמעות מעשהו, לרבות בשל גילו, יכולתו של הנאשם להימנע מהמעשה ומידת השליטה שלו על מעשהו, לרבות עקב התגרות של נפגע העבירה.

27. כפי שצינתי לעיל, חומרתן של עבירות אלימות במשפחה רבות ורעות הן. הנאשם לא נטל אחריות ממשית על מעשיו וציין שעשה זאת כהגנה עצמית. משכך אין בכוונתי לשנות ממתחם העבירה הראוי והרלוונטי.

28. לאור האמור, ותוך התחשבות בסוג ומיחות העבירות שנעברו אני קובע את מתחם הענישה החל ממאסר למשך מספר חודשים על דרך עבודות שירות ועד ל-12 חודשי מאסר בפועל לצד ענישה נלווית.

גזירת העונש המתאים לנאשם:

29. לאחר קביעת מתחם הענישה יש לקבוע את עונשו של הנאשם שלפני בטווח הענישה שנקבע. במסגרת קביעה זו ישקול בית שיקולים אישיים הנוגעים לנאשם כגון מצבו האישי, שיקולי שיקום, קבלת אחריות על מעשיו ועוד. בפסיקה נקבע כי במסגרת קביעה זו רשאי בית המשפט להתחשב בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה, ועליו לשקול את נסיבותיו האישיות של הנאשם לקולה ולחומרה, כמו גם

נסיבות אחרות ככל שמצא שהן רלוונטיות. עוד יתחשב בית המשפט במסגרת שיקולים אלו בשיקולי ההרתעה, ובכללם הרתעת הרבים (ת"פ 19163-11-12 מדינת ישראל נ' מתתיהו הירשמן (24.01.19)).

30. כאמור, שירות המבחן ביקש לגזור את עונשו של הנאשם על דרך של צו של"צ וצו מבחן למשך שנה.

31. בפסה"ד בעת"מ 34952-06-11 הוצאת עיתון הארץ בע"מ נ' שירות בתי הסוהר (17.6.12) צוין שהועדה לדרכי ענישה ולטיפול בעבריו, בראשות השופט חיים כהן ז"ל, המליצה על עונש השירות לתועלת הציבור, בין השאר במטרה לחנך את הנידון ולהקנות לו ערכי מוסר ועבודה לשירות הכלל. בדברי ההסבר להצעת חוק העונשין (תיקון מס' 8), תשל"ח-1978, נאמר כי בשירות לתועלת הציבור, שהוא שירות לזולת, יש כדי לשרת את הרעיון של הטבת הנזק שגרם הנידון לחברה בעבירה שעבר, ועם זאת להקנות לו ערכים ובכך לתרום לשיקומו.

32. במסגרת 55303-03-17 מוסא דארי נ' מדינת ישראל (17.5.17) ציין כב' השופט ד"ר שפירא ששיקול הדעת המסור לבית המשפט מכוח הוראות החוק מחייב את ביהמ"ש לבחון האם הנאשם השתקם או שקיים סיכוי ממשי שישתקם. "דו"ח ועדת דורנר קובע כי אין טעם בניסיון לקדם את ההרתעה באמצעות הרחבת השימוש במאסרים או באמצעות שימוש במאסרים ממושכים יותר. הדו"ח מצביע על כך שבמקרים המתאימים, שיקום בקהילה באמצעות ענישה שנעה בין עבודות שירות לצווי מבחן ושירות למען הציבור צפוי להפיק תוצאות טובות יותר מאשר שימוש נרחב יותר במאסרים".

33. במקרה שבפני אין באפשרותי לקבל את המלצת שירות המבחן להטלת צו של"צ. ראשית - הנאשם נטל אחריות חלקית על מעשיו. הנאשם מסר בשירות המבחן כי פעולותיו נעשו כתגובה למעשה אלים של המתלוננת וצורך להגן על עצמו מפניה. שנית, המדובר בעבירה שחומרתה רבה ביותר. שלישית, המדובר במי שנקט באלימות קשה כלפי המתלוננת וגרם לה חבלה ממשית. רביעית, הנאשם טרם שולב בהליך טיפולי אף אם הביע רצון לכך. בנסיבות אלו לא אוכל לאמץ את עמדת שירות המבחן, וזאת אף שלקחתי בחשבון את נסיבותי האישיות של הנאשם והשלכות המאסר (אף בעבודת שרות) על התא המשפחתי, כפי שפורט בתסקיר. לטעמי נתונים אלו ראוי להם שיבואו בחשבון במשך עונש המאסר שיוטל על הנאשם.

34. בנוסף, אין להתעלם מכך שהמתלוננת לא התייצבה בפני שירות המבחן להציג את עמדתה חרף ניסיונות רבים לתאם פגישה עמה. לטעמי יש בכך, כמו גם בעובדה כי הנאשם נטל אחריות על מעשיו בבית המשפט, ובכך חסך את העדת המתלוננת ובנותיהם, כדי להביא להקלה נוספת בעונשו, והססת מתחם הענישה מטה.

35. עיינתי בפסיקה שהוגשה מטעם ההגנה בהשלמת הטעון מהיום אך זו שונה מענייננו. במסגרת תיקים 54997-08-17, 60463-01-18 ו-34658-04-18 דובר במקרים בהם נטלו הנאשמים חלק בהליכים טיפוליים, שלא כבענייננו, בו הטיפול כאמור טרם החל, ונטילת האחריות הינה חלקית, נוכח עמדת הנאשם בדבר אופן פעולתו באירוע. נתון זה מהווה שיקול נוסף המקשה על קבלת ההמלצה, ואף יכול

להשליך על אופן השתלבותו בטיפול העיתידי שיוצע לו, אם כי ונוכח עמדתו בדבר רצונו בקבלת טיפול, אאפשר את שילובו במסגרת הטיפולית שתוצע. בפסקי הדין הנוספים (ע"פ 1834-09-19, רע"פ 4416/19) הוטלו עונשי מאסר על דרך עבודות השירות.

36. הבאתי במניין שיקוליי את העובדה כי הנאשם נעדר עבר פלילי וכן את חלוף הזמן מעת ביצוע העבירה (כ- 4.5 שנים). בנוסף יש לציין כי בני הזוג אינם בקשר עוד. כמו כן לקחתי בחשבון את רצון הנאשם ליטול חלק בהליך טיפולי. בעיקר נתתי משקל לכך שהנאשם הינו משמורן מלא לבנותיו, ולכך שלעונש המאסר שייגזר תהא השלכה על התא המשפחתי. בנסיבות אלו ראיתי לקבוע את עונשו של הנאשם בתחתית המתחם ולהטיל עליו מאסר קצר לריצוי על דרך עבודות שירות לצד רכיבי ענישה נוספים כפי שיפורט להלן:

א. מאסר למשך 60 ימים אשר ירוצו על דרך עבודות שירות בהתאם לחוות הדעת מיום 17.9.2020. עבודות השירות יבוצעו בחברת "המשקם" ברחוב האומן 1 ירושלים. תחילת עבודות ביום 16.2.2021.

ב. מאסר למשך 3 חודשים וזאת על תנאי שלא יעבור כל עבירת אלימות במשך 3 שנים מהיום.

ג. התחייבות על סך 3000 ₪ להימנע מביצוע העבירה בה הורשע וזאת למשך שנתיים מהיום.

ד. צו מבחן למשך שנה.

נוכח מצבו הכלכלי של הנאשם אני נמנע מהטלת קנס או פיצוי.

המזכירות תעביר העתק ההחלטה לשירות המבחן וכן לממונה על עבודות השירות.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בתוך 45 ימים.

ניתן היום, י"ח חשוון תשפ"א, 05 נובמבר 2020, בנוכחות המאשימה הנאשם ובא כוחו.